

Bevarandeplan för Natura 2000-område Smedjebacken SE0430177

Smedjebacken (ängsvädd i Orrödsjärret). Foto: Helena Bager

Grunduppgifter om Smedjebacken

Län: Skåne
Kommun: Svalöv
Läge: ca 1,7 km SSV om Stenestads kyrka
Markägare: Stiftelsen O. D. Krooks donation
Areal: 31,7 ha
Skyddsform: Saknas
Bakgrund: pSCI beslutat av Regeringen 2006-05
 SCI fastställt av EU-kommissionen 2007-11
 Bevarandeplan fastställd och kungjord av Länsstyrelsen 2016-12-16
 respektive 2016-12-30
Reviderad: Förslag till bevarandeplan; 2010-05 och 2016-03-24

Länsstyrelsen
Skåne

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (Rådets direktiv 79/409/EEG) och Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG).

Vad är en bevarandeplan?

Till varje område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området.

Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en *naturtyp* kan gynnsam bevarandestatus innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en *art* innebär gynnsam bevarandestatus att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter. Vid tillståndsprövning är det viktigt att utnyttja den nya kunskapen som finns i reviderade bevarandeplaner även innan dessa planer har beslutats.

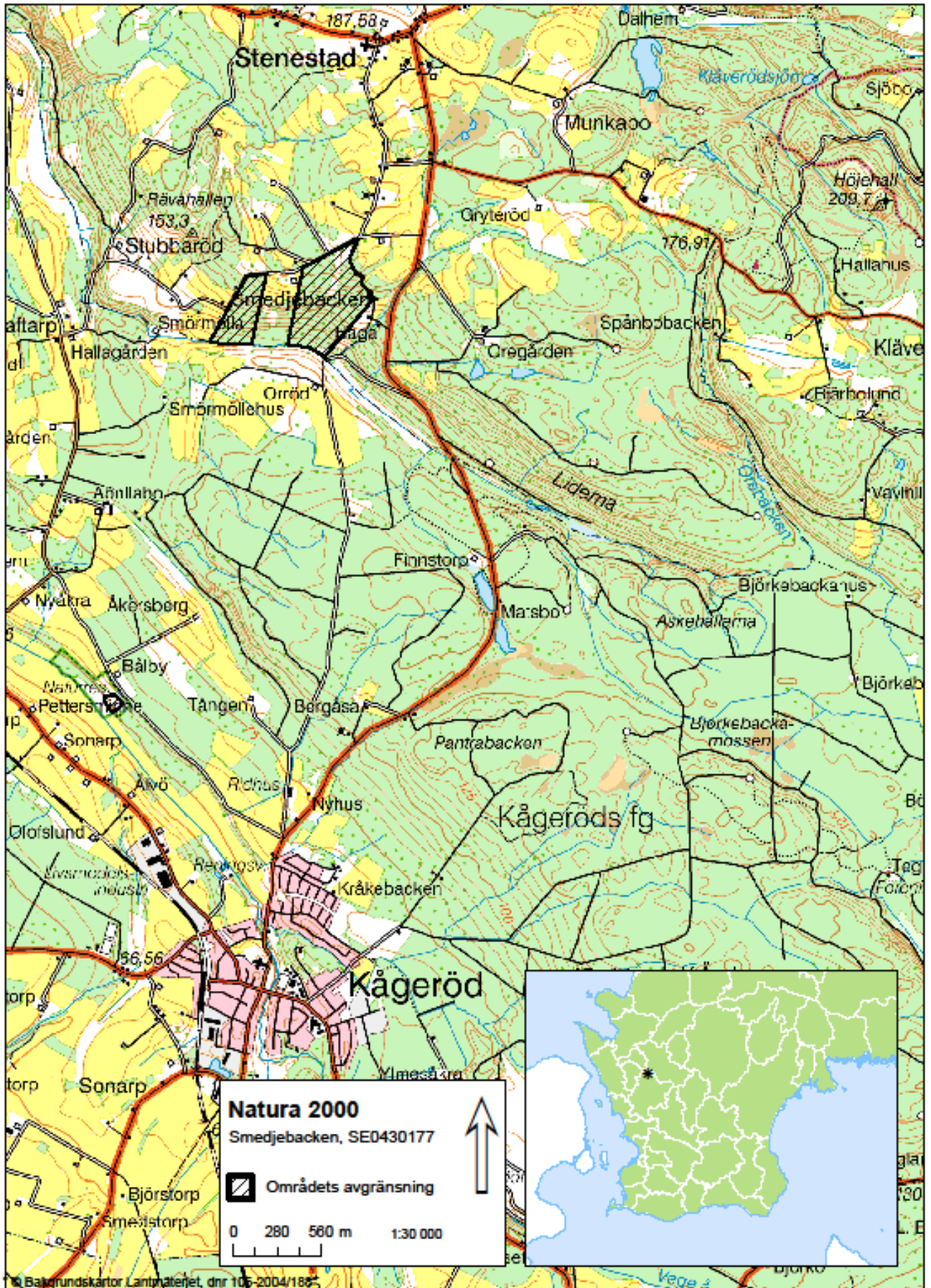
Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/skane/2000 eller telefon 010-224 10 00
Naturvårdsverkets hemsida: www.naturvardsverket.se

Innehållsförteckning

Översiktskarta.....	4
Områdesbeskrivning.....	5
Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000	6
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden.....	6
Bevarandemål	7
Målandikatorer.....	7
Areal naturtyper.....	7
Ekologiska strukturer och funktioner.....	8
Typiska arter för naturtyperna	8
Natura 2000-arter	9
Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus	9
Naturtyper	9
Natura 2000-arter	11
Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus	11
Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?	12
Skydd och bevarandeåtgärder.....	12
Skydd och regleringar.....	12
Bevarandeåtgärder	12
Uppföljning	13
Övrigt.....	13
Referenser	13
Bilagor.....	14
Bilaga 1, Karta med naturtyper enligt Natura 2000	15
Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan.....	16
Bilaga 3, Övriga upplysningar och skyddsintressen för Smedjebacken.....	18
Bilaga 4, Rödlistade arter i Natura 2000-naturtyperna 2010.....	19

Översiktskarta

Områdesbeskrivning

Natura 2000-området Smedjebacken består av ädellövskog, betesmarker och ett rikkärr (Orrödsjärret). Området ligger norr om Kågeröd på Söderåsens sydvästra sluttning ner mot Hallabäcken. I närheten ligger Natura 2000-området Hallabäckens sluttning.

Berggrunden i området utgörs av gnejs (ortognejs) medan de lösa avlagringarna utgörs av morän.

Smedjebackens ädellövskogar domineras av bok och är påverkade av källflöden och rörligt kalkrikt grundvatten. Skogen är brukad men har en varierad åldersstruktur med en del gamla och grova träd. Undervegetationen är rik och mångformig. Den välhävda betesmarken är belägen på torr-frisk mark och innehåller flera odlingsrösen. Rikkärret som har lång kontinuitet som slåttermark är ett av Skånes förnämsta och innehåller en mycket rik hävdberoende flora.

En närmare beskrivning av naturtyper och arter finns under rubriken *Beskrivning av naturtyper och arter*.

Av den skånska rekognosceringskartan från 1812-1820 framgår att området utgörs av trädbevuxen ängsmark/lövskog förutom Orrödsjärret och dess närmaste omgivningar som klassats som myrmark. På storskifteskartan från 1820 betecknas Orrödsjärret som ängsmark. Lövsfogens utbredning är oförändrad på den gamla ekonomiska kartan från 1931 medan Orrödsjärret med omgivningar redovisas som öppen betesmark. Orrödsjärret har sedan dess fram till i mitten av 1970-talet hävdats omväxlande genom slåtter och bete varefter det i princip lämnats ohävdad. Sedan 2006 sköts kärret åter genom årlig slåtter.

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök under växtsäsongen år 2007.

Tabell 1. Smedjebackens naturtyper med arealer och Natura 2000-arter. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyper	Areal (ha)	
	Fullgod	Icke fullgod
Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen (6270)*	2,6	
Fuktängar med blåttåtel eller starr (6410)		0,5
Rikkärr (7230)	0,2	
Boreonemoral ädellövskog (9020)*	1,8	
Näringsrik bokskog (9130)		14,8
Svämlövskog (91E0)*		0,7
Total areal naturtyper	20,6	
*prioriterad naturtyp enligt Natura 2000		
Icke-Naturtyper		
Utvecklingsmark mot 7230	1,2	
Utvecklingsmark mot 9020	4,9	
Utvecklingsmark mot 9130	3,7	
Total areal utvecklingsmarker	9,8	
Arter	Bevarandestatus	
Kalkkärrsgrynsnäcka (1013)	Fullgod	
Smalgrynsnäcka (1014)	Fullgod	

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. I Smedjebacken är de prioriterade bevarandevärdena att upprätthålla Natura 2000-området Smedjebackens naturtyper med ädellövskog, betesmarker och rikkärr i gynnsam bevarandestatus. De naturtyper som finns är silikatgräsmarker (6270),

Fuktängar (6410), Rikkärr (7230) Boreonemoral ädellövskog (9020), Näringsrik bokskog (9130) samt Svämlövskog (91E0). EU prioriterar naturtyperna 6270, 9020 samt 91E0 men Länsstyrelsen prioriterar också 7230, 6410 -kalkfuktäng samt Natura 2000-arterna kalkkärrsgrynsnäcka och smalgrynsnäcka.

Motivering: Bokskogen är av varierande ålder, huvudsakligen av lågört-typ men med inslag av högört-typ med en rik undervegetation. Skogen är brukad men här finns gott om äldre överståndare och i delar av området finns en hel del död ved.

Betesmarken är både torr och frisk, välhävdad och innehåller flera gamla odlingsrösen. Rikkärret har en värdefull flora och lång kontinuitet som slåttermark, men har på senare tid vuxit igen en del. Restaureringsarbeten pågår i rikkärret.

Arealerna ska minst vara som redovisat i tabell 1 men på sikt kan mer naturtyp etablera sig efterhand som utvecklingsmarken mot 7230, 9020 samt 9130 får naturtypskvaliteter.

Bevarandemål

Betesmarkerna och slåttermarken präglas av årlig hävd dels genom bete och dels genom slåtter med lie. Gräset blir väl avbetat/slaget vid slutet på betessäsongen och ohävdarter får bara förekomma i ringa omfattning. Ingen gödsling eller andra produktionshöjande åtgärder får förekomma. I Rikkärret (7230) ska hydrologin vara ostörd och slåttern måste ske med skärande redskap. I skogen ska mängden död ved vara riklig liksom antalet grova eller senvuxna ädellövsträd, eventuellt måste död ved skapas. Hålträd ska bevaras. Skogen ska vara flerskiktad och dominera av nyckelarter.

Produktionsskogsbruk undviks men naturvårdande insatser kan behövas. I svämlövskogen (91E0) ska hydrologin vara ostörd. Typiska arter som blåsuga, knägräs, ängsnycklar, tätört, majviva, klotuffmossa, tandrot, platt- och trubbfjädermossa samt gulplister ska finnas i området. För arterna kalkkärrsgrynsnäcka och smalsnäcka är det viktigt att hydrologin är ostörd och att det inte finns så mycket igenväxningsvegetation eller att betestrycket är alltför högt.

Målindikatorer

För Smedjebacken innebär detta följande målindikatorer:

Areal naturtyper

- Naturtypen *Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen* (6270) ska omfatta minst 2,6 ha.
- Naturtypen *Fuktängar med blåtåtel eller starr* (6410) ska omfatta minst 0,5 ha.
- Naturtypen *Rikkärr* (7230) ska omfatta minst 0,2 ha, men utvecklingsmark omfattande 1,2 ha kan på sikt utvecklas mot 7230.
- Naturtypen *Näringsrik bokskog* (9130) ska omfatta minst 14,8 ha men utvecklingsmark omfattande 3,7 ha kan på sikt utvecklas mot 9130.
- Naturtypen *Boreonemoral ädellövskog* (9020) ska omfatta minst 1,8 ha men utvecklingsmark omfattande 4,9 ha kan på sikt utvecklas mot 9020 (eller ev. mot 9180- ädellövskogar i branter).

- Naturtypen *Svämlövskog (91E0)* ska omfatta minst 0,7 ha.

Ekologiska strukturer och funktioner

Gräsmarkerna (6270, 6410)

- Områdena hävdas på ett sådant sätt att förnaansamling och igenväxningsvegetation inte påverkar floran och faunan negativt.
- Konkurrenskraftiga ohävdarter får endast förekomma i ringa omfattning.
Vedartad
Igenväxningsvegetation får inte förekomma.
- Inga produktionshöjande åtgärder som t.ex. gödsling eller stödutfodring får genomföras. Undantag för stödutfodring görs inför installering och utsläpp av djuren på höst/vår.
- Träd och buskar i 6270 får ha en krontäckning på högst 10%.

Rikkärret (7230)

- Hydrologin skall bevaras ostörd, med en hög grundvattennivå och god vattenkvalitet utan tillförsel av näringsämnen.
- Kärret skall slåttas årligen med skärande redskap.

Skogen (9020, 91E0, 9130)

- Död ved såsom högstubbar, lågor och grenar ska finnas kontinuerligt i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Volymen död ved skall uppgå till minst 20 m³ /ha.
- Antalet gamla (grova eller senvuxna) ädellövträd med en minimiålder på 150 år uppgår till minst 7 st./ha. Alla gamla träd liksom hålträd skall bevaras och en naturlig åldersstruktur med olikåldrighet i skogsnaturtyperna skall eftersträvas.
- Nyckelarterna i trädskikten skall finnas i minst två skikt. I alla skikt skall nyckelarterna utgöra minst 50 % av skiktet. Bok utgör nyckelart i 9130 medan ask, bok och avenbok utgör nyckelarter i 9020.
- I svämlövskogen (91E0) skall hydrologin vara ostörd med en hög grundvattennivå och god vattenkvalitet, utan tillförsel av näringsämnen. Flödesregimen ska uppfylla klass 1 eller 2 enligt hydromorfologiska bedömningsgrunder med avseende på hydrologi.

Typiska arter för naturtyperna

Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen (6270)

- Det ska finnas minst 2 typiska arter i genomsnitt per provyta i naturtypen 6270. De typiska arterna blåsuga, prästkrage, hirsstarr och knägräs har påträffats i naturtypen.

Fuktängar med blåttåtel eller starr (6410)

- Det ska finnas minst 2 typiska arter i genomsnitt per provyta i naturtypen 6410. De typiska arterna gökblomster, sumpmåra och ängsbräsma har påträffats i naturtypen.

Rikärr (7230)

- Det ska finnas minst 2 typiska arter i genomsnitt per provyta i naturtypen 7230. De typiska arterna ängsnycklar, majnycklar, kärrknipprot, tätört, majviva, näbbstarr, gräsull, klotuffmossa, kalkkällmossa och späd skorpionmossa har påträffats i naturtypen.

Boreonemoral ädellövskog (9020)

- Det ska finnas minst 2 typiska arter i genomsnitt per provyta i naturtypen 9020. De typiska arterna tandrot, blåsippan, skogsbingel, storrams, kransrams, lungört, sårläka, trubbfjädermossa, mörk husmossa och platt fjädermossa har påträffats i naturtypen.

Näringsrik bokskog (9130)

- Det ska finnas minst 2 typiska arter i genomsnitt per provyta i naturtypen 9130. De typiska arterna gulplister och fällmossa har påträffats i naturtypen.

Svämlövskog (91E0)

- Det ska finnas minst 2 typiska arter i genomsnitt per provyta i naturtypen 91E0. De typiska arterna humleblomster, skärmstarr och älggräs har påträffats i naturtypen.

Natura 2000-arter

Kalkkärrsgrynsnäcka (1013) och smalgrynsnäcka (1014)

- Hydrologin i området skall bevaras ostörd.
- Ingen igenväxningsvegetation, med undantag för enstaka videbuskar, får etableras i den öppna kärr - och fuktängsmiljön.

Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus

Naturtyper

Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen (6270)

Området utgörs av välhävdat betesmark på torr-frisk mark. Området är endast i ringa grad påverkat av produktionshöjande åtgärder varför bevarandestatusen får anses vara fullgod. I fältskiktet återfinns arter som blåsuga, ärenpris, stenmåra, blåbär, ljung,

hirsstarr, stagg, knägräs, prästkrage och gökblomster. Enstaka ex. av bok, björk, ek, al, ask och fågelbär förekommer liksom björnbär och olika rosarter.

Fuktängar med blåtåtel eller starr (6410)

Området utgörs av ohävdad, igenväxande kalkfuktäng och uppfyller inte kriterierna för fullgod bevarandestatus.

Rikärr (7230)

Området som benämns Orrödsjärret utgörs av ett backjärret och är ett av de mest värdefulla rikjärren i Skåne. Kalkrikt vatten tränger fram i källsprång i slutningen och bildar flera små dråg med välutvecklade kuddar av brunmossa. Järret är mycket artrikt, i fältskiktet växer bl.a. slankstarr, ängsstarr, näbbstarr, loppstarr, majnycklar, gräsull, majviva, tätört, kärresälting, kärrenippot och ängsvädd. Bottenskiktet domineras av späd skorpiomossa med inslag av kamtuffmossa, klotuffmossa, kalkkammossa, piprensarmossa och gulspärrmossa. I den östra kanten av järret finns en liten bäck som mynnar i Hallabäcken i söder. Den rödlistade kalkjärresgrynsnäcken förekommer i järret liksom smalgrynsnäcken. Båda arterna är upptagna i EU:s art och habitatdirektiv (Natura 2000). Den idag öppna ytan är välhävdad genom slåtter och naturtypen (7230) bedöms ha fullgod bevarandestatus.

Boreonemoral ädellövskog (9020)

Trädskiktet i naturtypen domineras av ask och avenbok med inslag av bjök, bok, alm och klibbal medan hassel och hagtorn är framträdande i buskskiktet. Marken är fuktig, källsprång förekommer och en bäck rinner genom området. Det finns flera grova och senvuxna träd och måttliga mängder död ved varför området bedöms ha fullgod bevarandestatus. Kärlväxtfloran är mycket rik med arter som storräms, skogsveronika, skogsstarr, såriläka, tandrot, skogsbingel, lungört, murgröna, gulsippa, kransräms, gullpudra, gulplister, blåsippa och bäckbräsa. Lavarerna skriftlav, liten ädellav och bokantlav har påträffats liksom trubbfjädermossa, mörk husmossa och fjädermossor.

Näringsrik bokskog (9130)

Boken dominerar trädskiktet i denna naturtyp, andra förekommande trädarter är ask, ek, avenbok, björk och rönn. Marken är fuktig, med källflöden och fuktstråk. Enstaka grova, vidkroniga och senvuxna träd förekommer, men lite död ved varför området ej bedöms ha fullgod bevarandestatus. I fältskiktet förekommer bl.a. gulplister och harsyra, lavfloran representeras bl.a. av skriftlav och av mossor har fjällmossa påträffats.

Svämlövskog (91E0)

I denna naturtyp domineras trädskiktet av al med inslag av ask, avenbok, björk och bok. Död ved förekommer i måttlig mängd, medan gamla och grova träd är få, varför området ej bedöms ha fullgod bevarandestatus. I fältskiktet återfinns bl.a. skärmstarr och humleblomster medan lavarna representeras av glansfläck och mossorna av fjällmossor.

Natura 2000-arter*Kalkkärrsgrynsäcka (1013)*

Arten förekommer huvudsakligen i öppna rikkärr och kalkfuktängar och gynnas av en måttligt intensiv betesdrift eller motsvarande påverkan som upprätthåller solinsläpp.

Arten förekommer mycket lokalt eftersom den har dålig spridningsförmåga.

Kalkkärrsgrynsäckan är därmed en god indikator på lång kontinuitet av öppna och halvöppna förhållanden.

Smalgrynsnäcka (1014)

Arten förekommer dels i fuktiga miljöer, såsom rikkärr och kalkfuktängar, dels i torrbackar och ädellövskogar. Den gynnas av ett måttligt betetryck eller motsvarande påverkan som upprätthåller ljusinsläpp. Arten förekommer mycket lokalt eftersom den har dålig spridningsförmåga. Smalgrynsäckan är därmed en god indikator på lång kontinuitet av öppna och halvöppna förhållanden.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus

Ett nära samarbete mellan berörda myndigheter och den som äger eller brukar en mark är en av de viktigaste förutsättningarna för att ett områdes värdefulla livsmiljöer och arter ska finnas kvar.

Förutsättningar för att områdets naturtyper och arter skall vara i gynnsam bevarandestatus är som följer:

För gräsmarkernas naturtyper (6270, 6410):

- Naturvärdena bevaras genom fortsatt beteshävd (6270) och slåtter (6410).
- Igenväxningsvegetation hålls efter men en dynamik med träd och buskar får förekomma i betesmarken (6270).

För rikkärret (7230):

- Hydrologin bevaras ostörd med en hög grundvattennivå och god vattenkvalitet utan tillförsel av näringsämnen.
- Årlig slåtter med skärande redskap.
- Igenväxningsvegetation hålls efter. Ingen träd- och buskvegetation får etableras.

För skogsmarkens naturtyper (9020,9130,91E0):

- Frånvaro av produktionsinriktat skogsbruk råder.
- Kontinuitet av lövträd av varierande ålder finns. Gamla och grova träd sparas.
- Död ved i form av torrträd, högstubbar, lågor, hålträd och döda grenar av olika trädslag och nedbrytningsstadier finns.

- Naturtypernas naturvärden skall i huvudsak utvecklas genom naturlig dynamik.
- Hydrologin är opåverkad.

För Natura 2000-arterna (1013, 1014)

- Hydrologin i rikkärret och kalkfuktängen bevaras ostörd. Habitatet får inte växa igen, ej heller utsättas för alltför hårt mekaniskt slitage, t.ex. genom för hårt betestryck.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

De största riskerna för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

- Upphörd hävd, igenväxning, förändring av hydrologin i området eller i angränsande områden. Stora vattenuttag under sommarhalvåret.
- Avverkning av grova träd och bortplockning av död ved.
- Övergödning eller annan förorening av yt- eller grundvatten.
- Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar
- Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändringar i området eller i angränsande områden.

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27-29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges

Markägare har rätt till ersättning om tillstånd inte kan ges och Natura 2000 innebär avsevärda begränsningar i pågående markanvändning inom den berörda delen av fastigheten. Mer information finns i Naturvårdsverkets broschyr "Natura 2000 Värdefull natur i Sverige" och på Naturvårdsverkets webbplats www.naturvardsverket.se.

Skydd och regleringar

Området saknar skydd idag och bör på sikt få skydd som t.ex. naturreservat eller naturvårdsavtal. Området ska läggas in som DOS-objekt för att utreda möjligheten vidare om området kan bli skyddat. Ersättning utgår i så fall till markägarna. Omgivande marker ska skyddas mot exploatering, grundvattensänkande åtgärder mm. med stöd av gällande lagstiftning (miljöbalken, plan- och bygglagen m.fl. lagar)

Bevarandeåtgärder

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken. Om skötseln av ett Natura 2000-

område orsakar merkostnader för en markägare eller arrendator kan ersättning fås, till exempel miljöersättning för betesmarker. Markägaren kan även skriva skötselavtal med Länsstyrelsen. Mer information om regler, ansvar och ersättningar i samband med Natura 2000 finns i Naturvårdsverkets broschyr ”Natura 2000 Värdefull natur i Sverige” och på Naturvårdsverkets webbplats www.naturvardsverket.se.

Prioriterade bevarandeåtgärder

Området bör skyddas. Fortsatt hävd samt röjningar i rikkärr och fuktäng samt skapande av död ved i skogen utgör prioriterade bevarandeåtgärder.

Restaureringsåtgärder

- Den öppna ytan i rikkärret kan utökas genom försiktig röjning i kanterna till den omfattning den hade innan hävden släpptes. Bärande träd och buskar samt äldre alar och enstaka videbuskar skall bevaras.
- Den igenvuxna kalkfuktängen bör röjas.
- I områden med brist på död ved kan sådan skapas genom ringbarkning eller huggning av högstammar för att skapa lågor.

Löpande skötsel

- Fortsatt hävd med bete och slåtter på de öppna markerna.
- Rikkärret sköts genom årlig slåtter med skärande redskap.
- Skogsmiljöerna lämnas till fri utveckling.
- Död ved tas inte bort från området. Vid brist på naturliga stormfällningar eller annan störning kan kontinuiteten av död ved försäkras genom att 1 högstam per ha ringbarkas eller huggs vart tredje år.

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Övrigt

Bevarandeplanen gäller tills vidare. Bevarandeplanen kommer att ändras om ny kunskap ger anledning till det.

Referenser

Artdatabankens Artfaktablad för de rödlistade arterna inom området.

Artdatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne Län om rödlistade arter, GIS-skikt.

Bager, H. & Persson, A. 2009. *Skånes rikkärr*. Länsstyrelsen i Skåne län. Malmö.

Cederberg, B. & Löfroth, M. (red.) *Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000*. Artdatabanken, SLU, Uppsala.

Löfroth M. (red.) 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*. Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets förlag.
Skogsstyrelsen, *Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog*. Skogsstyrelsen. 2000.
Skogsvårdsstyrelsen 1995. Nyckelbiotopsinventeringen.
Översiktsplan för Svalövs kommun

Bilagor

1. Karta med naturtyper enligt Natura 2000
2. Naturtypskoder för kartan
3. Övriga upplysningar och skyddsintressen
4. Rödlistade arter

Upprättad av Länsstyrelsen i Skåne län

Planförfattare: Anders Olsson

Reviderad: 2016-03-24 av Marie Björkander

Bilaga 1. Natura 2000-området Smedjebacken, SE0430177, med naturtyper.

Förteckning över naturtypskoder återfinns i bilaga 2

Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan

Naturtyper

6270 - Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen

6410 (6411) - Fuktängar med blåtåtel eller starr

7230 - Rikkärr

9020 - Boreonemoral ädellövskog

9130 - Näringsrik bokskog

91E0 (9750)- Svämlövskog

Icke-naturtyper

902 - Granskog (>70% gran)

907 - Ädellövskog (>70% löv och >50% ädellöv)

909 - Lövsumpskog (lövskog på blöt mark)

Bilaga 3, Övriga upplysningar och skyddsintressen för Smedjebacken

Smedjebacken är förutom ett Natura 2000-område också;

- Område av riksintresse för naturvården enligt 3 kap. 6§ miljöbalken (objektnr. N 48).
- Område av riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6§ miljöbalken
- med i översiktsplan och naturvårdsprogram för Svalövs kommun
- med i rikkärrsinventeringen
- delvis utpekad som nyckelbiotop (SKS)
- inventerat inom projektet Skånes Flora
- nationellt och regionalt värdefullt vatten (Hallabäcken)
- med i Ängs- och betesmarksinventeringen
- Landskapsbildsskyddat enligt 19§ gamla Naturvårdslagen
- Med i sumpskoginventeringen (SKS)

Bilaga 4, Rödlistade arter i Natura 2000-naturtyperna 2010

Rödlistade arter placeras i olika hotkategorier beroende på risk för utdöende i vilt tillstånd inom olika tidsperspektiv. Arter med extremt/mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en mycket nära/nära framtid placeras i kategorin CR (Critically endangered; akut hotad) resp. EN (Endangered; starkt hotad). Arter som löper stor risk för utdöende i ett medellångt tidsperspektiv placeras i kategorin VU (Vulnerable; sårbar). Arter som bedöms ligga nära kategorin VU men inte uppfyller alla kriterier placeras i kategorin NT (Near Threatened; missgynnad). Ågp = Hotade arter som har åtgärdsprogram. B2= Art i Artskyddsförordningens bilaga 2.

Naturtyp/Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori
Näringsrik bokskog (9130)			
Kärlväxter	Dvärgjohannesört	Hypericum humifusum	EN, Ågp
Rikkärr (7230)			
Kärlväxter	Majnycklar	Dactylorhiza majalis	NT
	Loppstarr	Carex pulicaris	VU
Insekter	Liten bastardsvärmare	Zygaena viciae	NT
	Bredbrämad bastardsvärmare	Zygaena lonicerae	NT
	Violettkantad guldvinge	Lycaena hippothoe	NT
Mollusker	Kalkärsgrynsnäcka	Vertigo geyeri	NT, B2

Länsstyrelsen
Skåne

Östra Boulevarden 62 A, 291 86 Kristianstad
Kungsgatan 13, 205 15 Malmö
Tel 044/040-25 20 00, Fax 044/040-25 21 10
Epost lansstyrelsen@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/skane